

Wtorek, 10 maja 2016 r.

P8_TA(2016)0213

Polityka spójności w regionach górskich UE**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 maja 2016 r. w sprawie polityki spójności w regionach górskich UE (2015/2279(INI))**

(2018/C 076/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 174 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając Tytuł III trzeciej części Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej dotyczący m.in. rolnictwa,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006⁽¹⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów”),
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005⁽⁴⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009⁽⁵⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007⁽⁶⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1144/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących produktów rolnych wdrażanych na rynku wewnętrznym i w państwach trzecich oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 3/2008⁽⁷⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320.⁽²⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 289.⁽³⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 470.⁽⁴⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 487.⁽⁵⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 608.⁽⁶⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671.⁽⁷⁾ Dz.U. L 317 z 4.11.2014, s. 56.⁽⁸⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 259.

Wtorek, 10 maja 2016 r.

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1302/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) w celu doprecyzowania, uproszczenia i usprawnienia procesu tworzenia takich ugrupowań oraz ich funkcjonowania ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1017 z dnia 25 czerwca 2015 r. w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych, Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego i Europejskiego Portalu Projektów Inwestycyjnych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013 – Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie nowej strategii leśnej UE na rzecz lasów i sektora leśno-drzewnego ⁽³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 22 września 2010 r. w sprawie europejskiej strategii na rzecz rozwoju gospodarczego i społecznego regionów górskich, wysp i obszarów słabo zaludnionych ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie utrzymania produkcji mleka na obszarach górskich, obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania i w regionach najbardziej oddalonych po wygaśnięciu systemu kwot mlecznych ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 maja 2013 r. w sprawie strategii makroregionalnej na rzecz Alp ⁽⁶⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie strategii UE na rzecz regionu alpejskiego (COM(2015)0366) i towarzyszący plan działania,
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 3 grudnia 2014 r. pt. „Strategia makroregionalna Unii Europejskiej na rzecz regionu alpejskiego” ⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 lutego 2011 r. w sprawie wdrożenia strategii UE na rzecz regionu naddunajskiego ⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 stycznia 2010 r. w sprawie europejskiej strategii na rzecz regionu naddunajskiego ⁽⁹⁾,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 13 kwietnia 2011 r. w sprawie strategii UE na rzecz regionu naddunajskiego,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów dotyczące strategii Unii Europejskiej na rzecz regionu Dunaju (COM(2013)0181),
- uwzględniając komunikat Komisji pt. „Strategia Unii Europejskiej dla regionu Dunaju” (COM(2010)0715) oraz towarzyszący tej strategii orientacyjny plan działania (SEC(2010)1489),
- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie komunikatu Komisji „Strategia Unii Europejskiej dla regionu Dunaju” ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 303.

⁽²⁾ Dz.U. L 169 z 1.7.2015, s.1.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0109.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 50 E z 21.2.2012, s. 55.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0577.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 55 z 12.2.2016, s. 117.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 19 z 21.1.2015, s. 32.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 188 E z 28.6.2012, s. 30.

⁽⁹⁾ Dz.U. C 305 E z 11.11.2010, s. 14.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 248 z 25.8.2011, s. 81.

Wtorek, 10 maja 2016 r.

- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 31 marca 2011 r. „Strategia dla regionu Dunaju” ⁽¹⁾,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów dotyczące wartości dodanej strategii makroregionalnych (COM(2013)0468) i odpowiednie konkluzje Rady z dnia 22 października 2013 r.,
 - uwzględniając szóste sprawozdanie w sprawie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej (COM(2014)0473),
 - uwzględniając konwencję alpejską, w tym załączone do niej protokoły,
 - uwzględniając badanie opracowane przez stowarzyszenie Euromontana z dnia 28 lutego 2013 r. pt. „W stronę gór 2020: Krok 1 – wykorzystanie pracy Euromontany w celu stymulowania programowania”,
 - uwzględniając analizę Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Wewnętrznej (Departament Tematyczny B: Polityka Strukturalna i Polityka Spójności oraz Rozwój Regionalny) z lutego 2016 r. pt. „Badanie dla komisji REGI – Spójność w regionach górskich UE”,
 - uwzględniając projekt „Women/Alpnet”, realizowany w ramach programu INTERREG na rzecz obszaru alpejskiego w latach 2001–2006: „Sieć lokalnych instytucji i centrów zasobów dla kobiet – propagowanie udziału kobiet w zrównoważonym rozwoju obszarów alpejskich”,
 - uwzględniając art.52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Rozwoju Regionalnego oraz opinię Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (A8-0074/2016),
- A. mając na uwadze, że regiony górskie stanowią znaczną część terytorium UE (około 30 %) oraz że cała Unia zależy od ich usług ekosystemowych;
- B. mając na uwadze, że w polityce regionalnej UE nie istnieje jednoznaczna definicja regionów górskich oraz że definicja stosowana w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) nie jest odpowiednia dla polityki spójności i nie może w tej formie być stosowana do skutecznego zarządzania tą polityką;
- C. mając na uwadze, że regiony te znajdują się w niekorzystnej sytuacji strukturalnej spowodowanej skrajnymi warunkami i oddaleniem, do tego stopnia, że wiele regionów górskich staje w obliczu zjawisk wyludniania i starzenia się społeczeństwa, co może zakłócać naturalny cykl pokoleń, prowadząc do obniżenia standardów socjalnych oraz jakości życia; mając na uwadze, że prowadzi to często do zwiększenia bezrobocia, wykluczenia społecznego czy migracji do miast;
- D. mając na uwadze, że regiony górskie oferują wiele możliwości realizacji celów unijnych – dotyczących zatrudnienia, spójności i ochrony środowiska – poprzez zrównoważone wykorzystanie ich zasobów naturalnych;
- E. mając na uwadze znaczące różnice między poszczególnymi regionami góorskimi, wymagające koordynowania polityki i sektorów, zarówno między różnymi regionami góorskimi (w wymiarze horyzontalnym), jak również w obrębie poszczególnych regionów (w wymiarze wertykalnym);
- F. mając na uwadze, że środki wsparcia dla regionów górskich pochodzące z różnych unijnych instrumentów, takich jak EFRROW i europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne, powinny się uzupełniać celem osiągnięcia synergii, która pozwoli zapewnić lepszy i sprzyjający większemu włączeniu społecznemu rozwój;
- G. mając na uwadze, że regiony górskie pełnią istotną rolę w gospodarczym, społecznym i trwałym rozwoju państw członkowskich i zapewniają liczne usługi ekosystemowe; mając na uwadze, że równouprawnienie płci ma znaczący wpływ na spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną w Europie; mając na uwadze, że współpraca transgraniczna stanowi zrównoważony sposób sprzyjania rozwojowi społecznemu i gospodarczemu w tych regionach;

⁽¹⁾ Dz.U. C 166 z 7.6.2011, s.23.

Wtorek, 10 maja 2016 r.

- H. mając na uwadze, że ze względu na ich specyfikę, zwłaszcza występowanie licznych i różnorodnych odnawialnych źródeł energii oraz uzależnienie od zasobów i efektywności energetycznej, regiony górskie mogą przyczynić się do rozwoju nowych technologii i do innowacji ogółem;
- I. mając na uwadze, że regiony górskie pozytywnie przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju, przeciwdziałania zmianie klimatu oraz ochrony i utrzymania regionalnych ekosystemów i różnorodności biologicznej mając na uwadze, że duża część obszarów górskich jest chroniona w ramach sieci ekologicznej Natura 2000 oraz na mocy innych ustaleń dotyczących ochrony środowiska, co z jednej strony nakłada ograniczenia na prowadzenie działalności gospodarczej, ale z drugiej przyczynia się do promowania bardziej zrównoważonych form gospodarki rolnej oraz ściślejszego powiązania działalności rolnej z innymi rodzajami działalności gospodarczej; mając na uwadze, że rolnicze użytkowanie gruntów i gospodarowanie gruntami na obszarach górskich ma wielkie znaczenie dla równowagi hydrogeologicznej tych obszarów;
- J. mając na uwadze, że regiony górskie stają w obliczu poważnych wyzwań w zakresie rozwoju społecznego i gospodarczego, zmiany klimatu, kwestii transportu i demografii, którym trzeba sprostać, ustanawiając odpowiednie połączenia z obszarami miejskimi i nizinnymi, a także zapewniając dostęp do usług cyfrowych;
- K. mając na uwadze, że obszary górskie z chronionymi ekosystemami i usługami ekosystemowymi mogą zapewniać warunki dla wielu rodzajów działalności gospodarczej, z naciskiem na rolnictwo, leśnictwo, turystykę i energetykę, przy uwzględnieniu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego tych obszarów oraz dywersyfikacji gospodarstw rolnych; mając na uwadze, że można je wspierać przez skoordynowane działania lub transgraniczną współpracę, a także mając na uwadze, że obszary górskie chronią wyjątkowych warunków oraz tradycyjnej wiedzy fachowej, a także zapewniają olbrzymi potencjał pod względem przejścia na systemy rolne wysokiej jakości;
- L. mając na uwadze, że lodowce stanowią charakterystyczny element europejskich obszarów górskich oraz że odgrywają one centralną rolę zarówno w ekosystemach, jak i systemach wodnych gór; mając na uwadze, że obserwowane od połowy XIX wieku zanikanie lodowców pod względem ich masy i długości osiągnęło niepokojące poziomy oraz że w Europie zniknęło już wiele lodowców, a innym grozi zniknięcie do 2050 r.;
- M. mając na uwadze, że dodatkowe koszty związane z warunkami klimatycznymi i topograficznymi oraz z oddaleniem od ośrodków gospodarczych i izolacją utrudniają rozwój gospodarczy, społeczny i kulturalny obszarów górskich; mając na uwadze, że brak wystarczającej infrastruktury, w tym łączności szerokopasmowej, oraz inwestycji na obszarach górskich przyczynia się do pogłębienia różnic między tymi obszarami a innymi regionami; mając na uwadze, że wysiłki mające na celu utrzymanie produkcji rolnej o wartości ekonomicznej na obszarach górskich w UE muszą iść w parze z dostępnością fizyczną, e-dostępnością i infrastrukturą, a także z dostępem do usług publicznych i usług świadczonych w interesie ogólnym, takich jak edukacja, usługi społeczne, opieka zdrowotna, usługi transportowe i pocztowe dla obywateli zamieszkałych w tych regionach;
- N. mając na uwadze, że istnieją różne typy regionów górskich w Europie, które łączą fundamentalne wyzwania, takie jak utrudniona dostępność, nieliczne możliwości zatrudnienia, starzejąca się ludność, brak łączności, konsekwencje zmiany klimatu i intensyfikacji działalności produkcyjnej człowieka; aspekty te wymagają aktywnych działań;
- O. mając na uwadze, że w kontekście zmiennych rynków i niestabilnych cen, rosnących kosztów produkcji, zwiększonej konkurencji, wygaśnięcia kwot mlecznych oraz wyzwań środowiskowych niezbędne jest zabezpieczenie produkcji rolnej i wielofunkcyjnej roli rolnictwa w celu utrzymania wartości dodanej na obszarach górskich, zwiększenia stałego zatrudnienia i umożliwienia dostępu do innych źródeł dochodu;
- P. mając na uwadze, że regiony górskie położone na granicach zewnętrznych UE borykają się z dodatkowymi trudnościami i w większym stopniu doświadczają negatywnych tendencji występujących powszechnie we wszystkich regionach górskich;

Wtorek, 10 maja 2016 r.

- Q. mając na uwadze, że w Europie występują grzbiety górskie, które rozciągają się z kilku państw członkowskich także na terytoria państw niebędących członkami Unii, takie jak łańcuch Karpat, które po ostatnim rozszerzeniu UE stały się wschodnią granicą UE i stanowią obecnie wyjątkowo ważny obszar geopolityczny, na którym ścierają się strategiczne interesy polityczne mające ogromne znaczenie dla stabilności Unii;
- R. mając na uwadze, że wiele regionów górskich nie posiada podstawowej infrastruktury, nie oferuje usług publicznych ani stałego dostępu do usług świadczonych w interesie ogólnym, co w szczególności dotyczy obszarów charakteryzujących się działalnością sezonową;
- S. mając na uwadze, że rolnictwo górskie jest ważne dla tożsamości i kultury regionów górskich i wciąż przyczynia się do rozwoju zatrudnienia, a także zapewnia wkład w konkretne sektory gospodarki w tych regionach, takie jak zasoby leśne i turystyka, uwzględniając fakt, że dywersyfikacja ich gospodarki i struktury zatrudnienia nadal postępuje oraz że odgrywają one kluczową rolę w gospodarce o obiegu zamkniętym;
- T. mając na uwadze, że niektóre najbardziej oddalone regiony są również regionami góorskimi pochodzenia wulkanicznego (wulkany czynne lub drzemiące, masywy wulkaniczne lub łańcuchy wulkanów i wyspy wulkaniczne), składającymi się z części podwodnej i lądowej; mając na uwadze, że borykają się one z trudnościami typowymi dla uwarunkowań występujących na ich obszarze;
- U. mając na uwadze, że kobiety żyjące w regionach górskich, zwłaszcza w regionach w niekorzystnym położeniu, często borykają się z problemami związanymi z dostępem do wyższych szczebli szkolnictwa i godziwych możliwości zatrudnienia;
- V. mając na uwadze, że należy podjąć odpowiednie działania wobec różnorodnych wyzwań związanych ze zjawiskiem wyludniania, skutkami zmiany klimatu, brakiem dostępności gruntów uprawnych, zaprzestaniem użytkowania gruntów oraz związanym z tymi czynnikami zakrzewieniem i zadrzewieniem, a także uwzględnić konieczność ochrony górskich użytków zielonych;
- W. mając na uwadze, że hodowla zwierząt (zwierzęta mleczne i ekstensywna produkcja mięsna) odgrywa istotną rolę na obszarach górskich wielu państw UE; mając na uwadze, że trudne warunki rynkowe i niekorzystne dla tych regionów poważne różnice w kosztach mają duży wpływ na małe gospodarstwa rolne na tych obszarach;
- X. mając na uwadze, że art. 174 akapit trzeci TFUE jednoznacznie stwierdza, że szczególną uwagę należy poświęcić, między innymi, regionom górskim; mając na uwadze, że istnieje wiele polityk, programów i strategii UE, które mają pośredni wpływ na regiony górskie;

Skoordynowane podejście i uwagi ogólne

1. wzywa Komisję do rozpoczęcia procesu tworzenia roboczej definicji górskich regionów funkcjonalnych w kontekście polityki spójności uzupełniającej definicję obszarów górskich stosowaną w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w celu usprawnienia koordynacji odnośnych strategii politycznych oraz środków; uważa, że definicja taka musi być szeroka i całościowa, uwzględniająca różne czynniki, takie jak wysokość, dostępność i nachylenie zboczy; wzywa Komisję do opracowania kompleksowej definicji obejmującej także obszary wulkaniczne na wyspach i w odległych regionach, jak również regiony, które mimo iż nie są górzyste, w dużym stopniu łączą się z obszarami góorskimi; wskazuje w tym kontekście jako dobrą inicjatywę ideę włączenia do strategii obszarów niebędących obszarami góorskimi odzwierciedloną w strategii UE na rzecz regionu alpejskiego (EUSALP);
2. uważa, że polityka UE powinna obejmować szczególne podejście do regionów górskich, ponieważ charakteryzują się one wyraźnie niekorzystnymi warunkami strukturalnymi; regiony te wymagają dodatkowego wsparcia, aby sprostać wyzwaniom zmiany klimatu, móc zapewnić całoroczne, a nie tylko sezonowe zatrudnienie, rozwój gospodarczy, walkę z klęskami żywiołowymi i zarządzanie w przypadku ich wystąpienia, a także ochronę środowiska oraz pomoc w osiągnięciu celów UE w zakresie energii ze źródeł odnawialnych; uważa, że w związku z tym regiony górskie powinny być włączone do wszystkich aspektów polityki UE, w tym do polityki spójności, przez wprowadzenie oceny oddziaływania terytorialnego;
3. przyznaje, że UE nie stworzyła specjalnej polityki dla regionów górskich i wskazuje, że istniejąca polityka, programy i strategie, które mają pośredni wpływ na takie obszary, dają podstawy pod „Agendę na rzecz regionów górskich UE”, która powinna stanowić podstawę strategii UE ukierunkowanej na osiągnięcie długoterminowego rozwoju regionów górskich i zależnych od nich obszarów;

Wtorek, 10 maja 2016 r.

4. wzywa Komisję do pracy nad „Agendą na rzecz regionów górskich UE”, która powinna stanowić ramy zapewniające wkład w politykę transnarodową, transgraniczną i międzyregionalną; uważa, że mająca powstać agenda powinna określać priorytety dla rozwoju tych regionów, aby możliwe było lepsze dostosowanie sektorowych strategii politycznych oraz kierowanie możliwościami ich finansowania poprzez fundusze unijne, a także aby możliwe było osiągnięcie długoterminowych, zrównoważonych strategii politycznych w zakresie integracji społecznej;
5. w kontekście tego programu wzywa Komisję do opracowania szczegółowego i kompleksowego programu ochrony lodowców w Europie, które – zgodnie z prognozami – znikną do 2050 r.;
6. wzywa do zapewnienia większej synergii za pomocą koordynacji polityk, strategii i programów UE mających pośredni wpływ na regiony górskie, takich jak „Horyzont 2020”, COSME, LIFE, Natura 2000, strategia UE dotycząca łączności szerokopasmowej, strategia UE dotycząca przystosowania się do zmiany klimatu, unijny program działań w zakresie środowiska, instrument „Łącząc Europę”, Europejska współpraca terytorialna, europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne oraz Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS), jak również inicjatywy dotyczące strategii makroregionalnej; wzywa Komisję do rozważenia szczególnego zastosowania i działania tych programów w regionach górskich;
7. podkreśla znaczenie osiągnięcia synergii między poszczególnymi politykami, instrumentami i sektorami, co wymaga zastosowania podejścia zintegrowanego; podkreśla cenne doświadczenia zdobyte podczas wdrażania konwencji alpejskiej, która godzi interesy gospodarcze, społeczne i środowiskowe;
8. zwraca uwagę na niedobór terenów uprawnych w regionach górskich, co jest źródłem potencjalnych konfliktów wynikających z rozbieżnych lub nakładających się na siebie interesów w zakresie klasyfikacji gruntów i ich zagospodarowania; w związku z tym wzywa państwa członkowskie do opracowywania i stosowania narzędzi zagospodarowania przestrzennego, które ułatwiać będą koordynację i udział społeczeństwa w rozwoju terytorialnym; uważa, że załączony do konwencji alpejskiej protokół w sprawie zagospodarowania przestrzennego i zrównoważonego rozwoju stanowi ważny przykład, na którym należy się wzorować;
9. domaga się, by państwa członkowskie, w których znajdują się parki narodowe dzielące granicę z jednym lub kilkoma innymi państwami, opracowały wspólne podejścia do zagospodarowania, rozwoju i ochrony tych parków narodowych;
10. zauważa, że niedawne reformy wspólnej polityki rolnej (WPR) oraz polityki regionalnej umożliwiają zarządzanie europejskim finansowaniem na rzecz spójności na poziomie regionalnym;
11. wzywa organy zarządzające, aby rozważyły zwiększenie przydziałów europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na poziomie krajowym, aby wesprzeć słabo rozwinięte regiony górskie, stosując w miarę możliwości wielosektorowe podejście do polityki; wzywa państwa członkowskie do wspierania inwestycji na obszarach górskich przez uprzywilejowanie finansowania w ramach programów operacyjnych dla takich obszarów;
12. podkreśla, że wymiar terytorialny polityki spójności musi być traktowany priorytetowo przez stosowanie inicjatyw ukierunkowanych na rozwój terytorialny i dodatkowe wsparcie dla współpracy terytorialnej na poziomie europejskim;
13. podkreśla, że państwa członkowskie i regiony mają w ramach rozporządzenia w sprawie rozwoju regionalnego możliwość tworzenia podprogramów tematycznych skoncentrowanych na potrzebach obszarów górskich, które kwalifikują się do wyższych poziomów wsparcia ze środków publicznych; zachęca je do korzystania z tych możliwości; zauważa, że dotychczas żaden właściwy organ tego nie uczynił; uważa jednak, że nie oznacza to automatycznie, że dla tych regionów nie została przewidziana żadna specjalna pomoc;
14. zachęca państwa członkowskie do korzystania z takich narzędzi jak zintegrowane inwestycje terytorialne (ITI) i rozwój lokalny kierowany przez społeczność (CLLD), wspierających rozwój regionów górskich w celu wsparcia ich szczególnego potencjału rozwojowego i celów w zakresie rozwoju; zachęca do wsparcia lokalnych grup działania w celu rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, aby promować sieci międzynarodowe i metody pracy oparte na kooperacji;
15. podkreśla potencjał i znaczenie istniejącego i przyszłego rozwoju strategii makroregionalnych na rzecz zrównoważonego rozwoju regionów górskich UE z silnym wymiarem współpracy transgranicznej, w odpowiednich przypadkach; wzywa do uwzględnienia doświadczeń z wdrożenia innych strategii makroregionalnych UE;

Wtorek, 10 maja 2016 r.

16. z zadowoleniem przyjmuje obecne inicjatywy na rzecz regionu Karpat w ramach strategii UE na rzecz regionu Dunaju oraz postęp w makroregionalnej strategii UE na rzecz Alp; zauważa, że druga z tych strategii stanowi dobry przykład zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego, uwzględniającego regiony górskie i obszary z nimi związane;
17. uważa, że instrument, jakim jest Europejska współpraca terytorialna, oferuje doskonałą możliwość wymiany najlepszych praktyk i wiedzy pomiędzy regionami górkimi, które w wielu przypadkach położone są na granicach państwowych; wzywa do uwzględnienia w ramach przyszłej Europejskiej współpracy terytorialnej szczególnego wymiaru górskiego; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy takie jak „Polityka przeciwdziałania zjawisku wyludniania obszarów górskich” (PADIMA), mające na celu rozwiązanie szczególnych problemów, w obliczu których stają regiony górskie; podkreśla znaczenie programów INTERREG oraz innych inicjatyw na rzecz współpracy, takich jak europejskie ugrupowania współpracy terytorialnej oraz europejskie ugrupowania interesów gospodarczych w rozwoju współdzielonych obszarów i masywów górskich we wspólny i skoordynowany sposób w regionach, które obejmują transgraniczne obszary górskie;
18. wzywa Komisję do przedstawienia komunikatu zawierającego „Agendę na rzecz regionów górskich UE” oraz w następnej kolejności do przedstawienia białej księgi w sprawie rozwoju regionów górskich opartej na najlepszych praktykach oraz angażującej organy lokalne, regionalne i krajowe, a także inne istotne podmioty, w tym partnerów gospodarczych i społecznych oraz przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego;
19. nalega, aby Komisja i inne zainteresowane strony dokonały gruntownej i regularnej oceny stanu regionów górskich UE oraz analizy danych, takich jak wyniki realizacji programów operacyjnych w ramach polityki spójności oraz wskaźniki zmian jakości życia i przemian demograficznych, aby we właściwy sposób ukierunkować fundusze unijne i wdrażanie polityki UE;
20. podkreśla, że należy mieć możliwość polegania na wiarygodnych, zdezagregowanych danych statystycznych, na których mają opierać się inicjatywy w zakresie polityki;
21. wzywa do współpracy z państwami europejskimi niebędącymi członkami Unii oraz z władzami regionalnymi i lokalnymi w celu wdrożenia polityki na rzecz regionów górskich;
22. wzywa Komisję, aby zachęcała do korzystania z instrumentów finansowych w regionach górskich w celu osiągnięcia konkretnych rezultatów;
23. z zadowoleniem przyjmuje trwającą dyskusję na temat uproszczenia polityki spójności; ma nadzieję, że lżejsze ramy i dostępność instrumentów łatwiejszych w zastosowaniu dla zainteresowanych stron i odbiorców przyczynią się do rozwoju regionów górskich UE; wzywa do zwrócenia szczególnej uwagi na upraszczanie i wysiłki mające na celu ułatwienie inwestowania w regionach górskich;
24. apeluje do Komisji o przedłożenie wniosku w sprawie Europejskiego Roku Wysp i Obszarów Górskich;

Miejsca pracy i wzrost gospodarczy w regionach górskich

25. zauważa, że MŚP w regionach górskich stają w obliczu poważnych trudności wynikających z braku dostępności, infrastruktury, łączności i zasobów ludzkich; wzywa Komisję do zwrócenia szczególnej uwagi na rozwój MŚP w regionach górskich, zwłaszcza na obszarach borykających się z naturalnymi i nasilonymi za sprawą zmiany klimatu katastrofami, w związku z tym wzywa państwa członkowskie, aby przyznały priorytet inwestycjom w infrastrukturę i usługi na obszarach górskich; apeluje o synergię między zasobami z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych a innymi inicjatywami i programami finansowanymi ze środków UE, aby stworzyć całościowe i efektywne podejście do polityki w celu jak największego wsparcia MŚP oraz przedsiębiorczości; podkreśla, że należy opracowywać zintegrowane i dostosowane do konkretnego obszaru strategie dotyczące regionów górskich w celu wskazania konkretnych możliwości rozwojowych, które to strategie będą uwzględniały środki dotyczące stymulowania łączności lokalnych MŚP oraz wewnątrz- i międzysektorowych stosunków i koordynacji;
26. podkreśla znaczenie rozwijania wszechstronnej produkcji rolnej w połączeniu z rozwojem turystyki oraz działalnością na rzecz ochrony środowiska, a także ustrukturyzowania łańcuchów dostaw żywności na obszarach górskich, albo w ramach stowarzyszeń organizacji producentów, które wzmacniają pozycję negocjacyjną rolników, albo przez tworzenie lokalnych rynków i krótkich łańcuchów dostaw; podkreśla konieczność zagwarantowania dostępu do dużych rynków, a także wprowadzenia środków promocji, ochrony i zapewnienia jakości produktów, co pozwala poprawić sprzedaż produktów rolnych i włączyć je do ogólnego sektora produktów turystyki danego obszaru geograficznego;

Wtorek, 10 maja 2016 r.

z uwagi na fakt, że obszary górskie mają duży potencjał w zakresie produkcji wysokiej jakości produktów spożywczych wzywa także Komisję oraz państwa członkowskie do rozpoczęcia debaty na temat wprowadzenia specjalnego oznaczenia dla produktów spożywczych z regionów górskich na szczeblu UE;

27. uznaje w związku z tym potrzebę wsparcia ze środków EFRROW produkcji rolnej na obszarach górskich i podjęcia wysiłków na rzecz zapewnienia wartości dodanej przez synergię z innymi funduszami i inicjatywami UE, a także prywatnymi instrumentami finansowymi w celu wywarcia pozytywnego wpływu na obszary górskie;

28. z zadowoleniem przyjmuje postępy poczynione w ramach strategii leśnej UE; wspiera zrównoważony rozwój lasów na poziomie unijnym, zwłaszcza w zakresie przyczyniania się lasów do ochrony środowiska i różnorodności biologicznej oraz do osiągnięcia celów w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych; zauważa, że w ramach strategii podkreślić można wymiar gospodarczy leśnictwa;

29. uważa, że leśnictwo może zaoferować miejsca pracy i rozwój gospodarczy w regionach górskich oraz że w związku z tym należy zapewnić dostępność zasobów leśnych w czasie, korzystając z nich w sposób zrównoważony; przypomina, że lasy mają zasadnicze znaczenie dla ekosystemu oraz że w górach odgrywają one ważną rolę, zapobiegając lawinom, osuwiskom i powodziom; wzywa do wsparcia MŚP, w szczególności tych działających na obszarach górskich, zaangażowanych w sektor leśnictwa i w pełni przestrzegających zasady zrównoważenia środowiskowego; podkreśla szczególną rolę gospodarczą i społeczną leśnictwa na obszarach górskich oraz znaczenie inwestycji na rzecz efektywnego wykorzystania zasobów leśnych w tych regionach; przypomina, że lasy odgrywają znaczącą rolę w dostarczaniu surowców i materiałów wtórnych wykorzystywanych w przemyśle farmaceutycznym, kosmetycznym i spożywczym, a tym samym przyczyniają się do tworzenia miejsc pracy; w związku z tym apeluje, aby w polityce spójności położyć większy nacisk na zrównoważoną gospodarkę leśną;

30. wzywa do tworzenia dodatkowych zachęt, skłaniających do zachowania małych przedsiębiorstw przetwórczych oraz małych i średnich gospodarstw rolnych na obszarach górskich, które są ważnym źródłem zatrudnienia i wytwarzają produkty o szczególnych cechach jakościowych, lecz ponoszą średnio wyższe koszty i są mniej dochodowe niż uprawy lub hodowle intensywne; wzywa Komisję do wspierania projektów pilotażowych w celu przywracania tradycyjnej działalności gospodarczej, między innymi rolniczej i rzemieślniczej, na obszarach górskich, których dotyczy zjawisko wyludniania; wzywa Komisję oraz państwa członkowskie do propagowania uproszczonych administracyjnych procedur składania wniosków i uproszczonego administrowania wykorzystaniem funduszy, tak aby umożliwić małym społecznościom lepszy dostęp do finansowania z myślą o wspieraniu długoterminowego rozwoju, dostępności rynków oraz tworzenia organizacji producentów na obszarach górskich;

31. wzywa beneficjentów europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w regionach górskich do dokonania oceny potencjału i potrzeb w zakresie ustanowienia lokalnych parków technologicznych i parków przemysłowych przestrzegających zasad zrównoważonego rozwoju oraz – po przeprowadzeniu odpowiedniego studium wykonalności, a także analizy kosztów i korzyści – rozważenia ich budowy z wykorzystaniem środków unijnych i krajowych;

32. podkreśla występujące, w stosownych przypadkach, zapotrzebowanie na strategię inteligentnej specjalizacji w celu zwiększenia potencjału oferowanego przez regiony górskie;

33. podkreśla istotną rolę, którą przedsiębiorstwo społeczne i alternatywne modele biznesowe, takie jak spółdzielnie i towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, mogą odgrywać w sprzyjającym włączeniu społecznemu i zrównoważonym rozwoju regionów górskich, w tym w przeciwdziałaniu wykluczeniu grup zmarginalizowanych lub niwelowaniu różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn;

34. wspiera wykorzystanie europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w sektorach gospodarki, które nie emitują zanieczyszczeń i koncentrują się na przyszłości, takich jak zrównoważona turystyka, dziedzictwo kulturalne, zrównoważone leśnictwo, rozwój szybkiego internetu, rzemiosło i sektor odnawialnych źródeł energii; podkreśla znaczenie opracowania nowych innowacyjnych modeli działalności turystycznej i promowania sprawdzonych istniejących modeli;

Wymiar społeczno-gospodarczy regionów górskich

35. zauważa, że w ramach polityki spójności podkreślić można wsparcie dla przejścia na niskoemisyjną, odporną na zmianę klimatu, zasobooszczędną i zrównoważoną środowiskowo gospodarkę;

Wtorek, 10 maja 2016 r.

36. uważa, że podnoszenie kwalifikacji siły roboczej i tworzenie nowych miejsc pracy w gospodarce ekologicznej powinno być jednym z priorytetów inwestycyjnych europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, i podkreśla, że polityka UE powinna wspierać szkolenia w dziedzinach takich jak rolnictwo górskie, zrównoważona turystyka, rzemiosło, zrównoważone leśnictwo i technologie w obszarze energii ze źródeł odnawialnych;

37. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy mające na celu przyciągnięcie młodych ludzi do sektora rolnego i wzywa Komisję do opracowania podobnych programów dla obszarów górskich; wzywa do podjęcia środków mających na celu zachęcenie młodych przedsiębiorców do rozszerzenia działalności, nie tylko sezonowej, na obszary związane z dziedzictwem kulturowym; podkreśla rolę instytutów naukowych i innych ośrodków oświatowych zajmujących się rolnictwem na obszarach górskich; zachęca młodych rolników do udziału w programach wymiany i platformach e-kształcenia;

38. podkreśla znaczenie kształcenia kobiet i dziewcząt, a także ich większego angażowania w takich obszarach jak nauka, technologia, inżynieria, matematyka i przedsiębiorczość, w tym sektory zielonej gospodarki; uważa, że szczególną uwagę należy poświęcić wspieraniu i zachęcaniu do dalszej działalności kobiet rolników oraz kobiet prowadzących działalność jako osoby pracujące na własny rachunek w dziedzinie marketingu bezpośredniego, turystyki, handlu produktami rzemieślniczymi i projektów rzemieślniczych; podkreśla znaczenie aktywnej obecności i roli kobiet na obszarach górskich, zwłaszcza we wzmacnianiu innowacji i procesu współpracy, a także w czuwaniu nad właściwym funkcjonowaniem tych obszarów; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie do wykorzystania dostępnych zasobów i procedur w zakresie inicjatyw na rzecz mikrofinansowania i mikrokredytów dla kobiet, a także możliwości rozwoju zawodowego dla kobiet w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz projektów międzynarodowych;

39. podkreśla, że zarówno waga obszarów górskich, jak i skuteczne środki w UE uwzględnione zostały w najnowszej reformie WPR; uważa, że celem WPR powinno być rekompensowanie utrudnień naturalnych i gospodarczych, z jakimi borykają się rolnicy, ale także udostępnienie im środków, za pomocą których będą mogli wykorzystać swoje zalety;

40. podkreśla znaczenie pomocy w pierwszym filarze WPR dla utrzymania produkcji rolnej i dochodów rolników na obszarach górskich; przypomina, że aby wspierać osiąganie tych celów, państwa członkowskie mają możliwość wprowadzania szczególnych rodzajów pomocy bezpośredniej oraz płatności powiązanych z produkcją; przypomina, że w wielu państwach członkowskich niezwiązana z wielkością produkcji pomoc w ramach pierwszego filara jest, z powodu niewystarczającej konwergencji wewnętrznej, o wiele niższa niż na obszarach o korzystniejszym położeniu, co dodatkowo zmniejsza konkurencyjność gospodarstw;

41. uważa, że środki w ramach drugiego filara WPR powinny zapewnić trwałość, konkurencyjność i dywersyfikację produkcji rolnej oraz przemysłu przetwórczego na obszarach górskich; uważa również, że takie środki mogłyby przyczynić się do „odrodzenia się wsi” dzięki wspieraniu tworzenia projektów wielofunkcyjnych gospodarstw będących źródłem wartości dodanej, a także dzięki innowacji, sprzyjaniu inwestycjom rolnym (w budynki, specjalne wyposażenie, modernizację itp.) oraz zachowaniu hodowli ras rodzimych;

42. uważa, że specjalne podejście sektorowe do sektora mleczarskiego powinno mieć na celu zapewnienie zrównoważonej produkcji mleka na obszarach górskich i wzywa Komisję oraz państwa członkowskie do zapewnienia, zwłaszcza w ramach drugiego filaru WPR, towarzyszących środków kompensujących dla borykającej się z niekorzystnymi warunkami produkcji mleczarskiej, z myślą o utrzymaniu oraz wzmocnieniu rolnictwa oraz skutecznego funkcjonowania gospodarstw rolnych, zwłaszcza małych gospodarstw w tych regionach;

43. podkreśla potencjał dualnego systemu kształcenia w regionach górskich; wskazuje na zachęcające wyniki osiągnięte w niektórych państwach członkowskich; z zadowoleniem przyjmuje obecne projekty w zakresie dualnego systemu kształcenia w całej Unii;

44. uważa, że odpowiednia infrastruktura ICT stwarza szanse dla działalności gospodarczej, edukacyjnej, społecznej i kulturalnej oraz zmniejsza skutki peryferyjnego położenia i izolacji; wzywa Komisję, by opracowała konkretne zalecenia dotyczące rozwiązania problemu niedoboru wykwalifikowanej siły roboczej w sektorze turystyki, zwracając szczególną uwagę na wyzwania dotyczące nieatrakcyjnych miejsc pracy i niewystarczającego wynagrodzenia, a także dotyczące zwiększania możliwości rozwoju kariery zawodowej; apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby z wykorzystaniem europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych przeznaczały środki na inwestycje w infrastrukturę na obszarach górskich w celu uczynienia ich bardziej atrakcyjnymi dla działalności gospodarczej;

Wtorek, 10 maja 2016 r.

45. popiera innowacyjne rozwiązania, w tym oparte na technologiach informacyjnych, w zakresie dostępu do wysokiej jakości kształcenia podstawowego, a także do możliwości kształcenia formalnego i nieformalnego oraz uczenia się przez całe życie na oddalonych obszarach górskich, np. przez współpracę między regionami górskimi, miastami i uniwersytetami; podkreśla, że potrzebne jest wysokiej jakości szkolnictwo wyższe oraz zwraca uwagę na potencjał systemów kształcenia na odległość, które oferują na obszarach oddalonych dostęp do nauczania i uczenia się; podkreśla fakt, że aby przeciwdziałać negatywnym tendencjom demograficznym w tych regionach, należy stawić czoła istotnym problemom związanym z równym dostępem do placówek oświaty i opieki nad dziećmi, jak również dostępem osób starszych do dalszego szkolenia i przekwalifikowywania się w celu ułatwienia czynnej integracji na rynku pracy;

46. wzywa do rozwijania i ulepszania placówek i usług opieki zdrowotnej w regionach górskich, między innymi przez transgraniczne inicjatywy na rzecz współpracy, w tym, w razie potrzeby, rozwój transgranicznych ośrodków opieki zdrowotnej; opowiada się za rozwojem wolontariatu na potrzeby świadczenia usług publicznych, z uwzględnieniem najlepszych praktyk w niektórych państwach członkowskich;

47. przypomina, że zasada powszechnego dostępu do usług publicznych musi być przestrzegana na wszystkich terytoriach UE, i podkreśla jednocześnie, że państwa członkowskie i regiony powinny koniecznie zachęcać do stosowania alternatywnych i innowacyjnych rozwiązań w odniesieniu do obszarów górskich, w tym indywidualnych rozwiązań dostosowanych – w stosownych przypadkach – do potrzeb lokalnych i regionalnych;

48. podkreśla znaczenie Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, a także skuteczniejszego wdrażania gwarancji dla młodzieży, jako dobrej szansy na zatrzymanie odpływu młodych ludzi z regionów górskich w odpowiedzi na kryzys demograficzny i problem starzejącej się ludności; wzywa do tworzenia inicjatyw na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, nastawionych w szczególności na spełnienie potrzeb słabo rozwiniętych regionów górskich;

49. podkreśla, że w regionach górskich nadal utrzymują się różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn, zwłaszcza w przypadku społeczności zmarginalizowanych i grup szczególnie wrażliwych; wzywa Komisję do podejmowania działań na rzecz uwzględniania aspektu płci w ujęciu poziomym i pionowym każdego obszaru polityki, a przede wszystkim do finansowania polityki łączności w tych regionach; apeluje o przeprowadzenie analizy porównawczej specyfiki sytuacji kobiet w regionach górskich, w szczególności na obszarach górskich w niekorzystnym położeniu;

50. zachęca i wzywa do wsparcia, w tym przez wykorzystanie europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, inicjatyw zwiększających spójność społeczną i kulturalną oraz sprzyjających włączeniu społecznemu w społecznościach górskich, a także przeciwdziałających fizycznej izolacji i brakowi różnorodności kulturowej, w szczególności przez zapewnienie dostępu do życia artystycznego i kulturalnego oraz bezpośredniego w nich uczestnictwa;

51. podkreśla znaczenie zintegrowanych inicjatyw terytorialnych mających na celu integrację migrantów w ramach procesów przywracania wzrostu oraz ożywienia demograficznego i społeczno-gospodarczego obszarów górskich, w tym tych, których dotyczy zjawisko wyludniania; wzywa Komisję do wspierania i rozpowszechniania takich inicjatyw;

Ochrona środowiska i przeciwdziałanie zmianie klimatu w regionach górskich

52. przypomina o bogactwie i różnorodności odnawialnych źródeł energii na obszarach górskich; uważa, że obszary te powinny przejść główną rolę w osiągnięciu celów UE w zakresie energii ze źródeł odnawialnych; wzywa Komisję do skupienia się na działaniach politycznych zachęcających do wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w regionach górskich i ułatwiających ich wykorzystywanie;

53. podkreśla konieczność objęcia ochroną na szczeblu europejskim charakterystycznych gatunków zwierząt występujących w górach wysokich i mogących zamieszkiwać transgraniczne łańcuchy górskie, takich jak kozice, koziorożce, wielkie ptaki drapieżne, niedźwiedzie, wilki i rysie; wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania planu ochrony i reintrodukcji charakterystycznych gatunków występujących w górach wysokich;

54. podkreśla również potencjał regionów górskich pochodzenia wulkanicznego i wulkanów, w szczególności w odniesieniu do wkładu wulkanologii, w zakresie osiągnięcia celów dotyczących odnawialnych źródeł energii oraz wkład tych obszarów w zapobieganie katastrofom naturalnym, takim jak wybuchy wulkanów, i w zarządzanie nimi;

Wtorek, 10 maja 2016 r.

55. wzywa państwa członkowskie i Komisję do wskazania wszystkich miejscowości turystycznych położonych w górach wysokich, w których zakaz używania samochodów pozytywnie wpłynąłby na lokalne przeciwdziałanie topnieniu lodowców;

56. podkreśla, że osiągnięcie celów UE w zakresie energii ze źródeł odnawialnych oraz jej wykorzystania musi uwzględniać równowagę przyrody i ochronę środowiska także na obszarach górskich; przypomina, że w niektórych przypadkach pozyskiwanie energii wodnej i biomasy może stanowić zagrożenie dla ekosystemów, a elektrownie wiatrowe i słoneczne mogą zniszczyć krajobraz, będąc jednocześnie źródłem lokalnego rozwoju;

57. zauważa, że regiony górskie, w tym pochodzenia wulkanicznego oraz ich ekosystemy, są szczególnie wrażliwe na zmianę klimatu oraz zagrożenia hydrogeologiczne, które niosą ze sobą poważne konsekwencje dla tych regionów, w tym w postaci rosnącej liczby zagrożeń naturalnych, które mogą powodować skutki środowiskowe także na obszarach sąsiadujących oraz mogą mieć negatywny wpływ na wzrost gospodarczy i turystykę; uważa, że w tym zakresie ochrona środowiska, przeciwdziałanie zmianie klimatu i podejmowanie odpowiednich środków w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu muszą być centralnym elementem przyszłej „Agendy na rzecz regionów górskich UE”, w tym planu działania dotyczącego zmiany klimatu; podkreśla także konieczność stworzenia sieci służącej analizie i wymianie dobrych praktyk w tych obszarach;

58. podkreśla znaczenie zachowania i ochrony unikatowego siedliska, jakim są regiony górskie, oraz rozwijania go w sposób zrównoważony, w tym przez przywracanie różnorodności biologicznej i rekultywację gleby, wspieranie dziedzictwa przyrodniczego i usług ekosystemowych, a także zapewnienie zielonej infrastruktury, co stwarza także nowe możliwości zatrudnienia w tych sektorach; przypomina o podstawowym znaczeniu rolnictwa oraz zrównoważonego gospodarowania gruntami i lasami na obszarach górskich z myślą o zachowaniu różnorodności biologicznej i uniknięciu konsekwencji środowiskowych i krajobrazowych;

59. podkreśla, że regiony górskie są ważnym źródłem zasobów wodnych, które muszą być chronione i którymi należy zarządzać w zrównoważony sposób; zauważa zależność pewnych obszarów miejskich od usług ekosystemowych oferowanych przez regiony górskie, za które regiony te często nie otrzymują godziwego zwrotu; zachęca lokalne władze do wzięcia pod uwagę partnerstw w formie projektów współpracy, mających na celu pozyskanie i ochronę zasobów wodnych dla ośrodków miejskich w pobliżu obszarów górskich; popiera środki na rzecz finansowania działań związanych z magazynowaniem wody z myślą o zapewnieniu zrównoważonej i skutecznej irygacji obszarów wiejskich i utrzymaniu poziomu wód w rzekach;

60. wspiera rozwój zrównoważonej turystyki jako doskonałej szansy na zapewnienie miejsc pracy i promowanie zrównoważonego rozwoju tych obszarów; podkreśla potrzebę rozwoju internetu szerokopasmowego jako podstawy dla zrównoważonej turystyki;

61. podkreśla potrzebę aktywnej synergicznej współpracy między rolnictwem a innymi rodzajami działalności gospodarczej na obszarach Natura 2000 i innych obszarach chronionych (w parkach narodowych, parkach krajobrazowych itp.) znajdujących się na obszarach górskich;

Dostępność i łączność w regionach górskich

62. uważa, że internet, a w szczególności technologie dostępu nowej generacji (NGA), odgrywają kluczową rolę w mierzeniu się z wyzwaniem, w obliczu których stają regiony górskie; przypomina, że internet jest połączony z usługami świadczonymi w interesie ogólnym (UOIG) oraz że brak dostępu do takich usług może prowadzić do wyludnienia;

63. wzywa państwa członkowskie do tworzenia zachęt skłaniających do bardziej aktywnego rozwoju partnerstw publiczno-prywatnych w regionach górskich, jak również w obszarze infrastruktury transportu, łączności i energetyki, ponieważ brak korzyści skali sprawia, że świadczenie usług w tych obszarach jest nieatrakcyjne pod względem opłacalności; podkreśla, że tylko lepszy transport i pozostała infrastruktura o wystarczającej jakości mogą zapewnić wzrost gospodarczy i stworzyć nowe miejsca pracy na obszarach górskich;

64. zauważa, że turystyka w dużym stopniu zależy od istnienia infrastruktury oraz dostępu do usług świadczonych w interesie ogólnym; wzywa Komisję do przeanalizowania możliwości tworzenia infrastruktury wspierającej rozwój turystyki w regionach górskich;

Wtorek, 10 maja 2016 r.

65. zauważa, że nowe technologie informacyjne i komunikacyjne oferują szeroki wachlarz możliwości zatrudnienia, integracji społecznej i wzmocnienia pozycji w powstającej gospodarce cyfrowej; uważa w związku z tym, że potrzebne jest specjalne wsparcie z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych służące wspieraniu takich możliwości; wzywa państwa członkowskie do promowania telepracy, handlu elektronicznego oraz wykorzystania kanałów marketingu cyfrowego w tych regionach w celu poprawy zarządzania kosztami w przedsiębiorstwach; uważa, że łatwiejszy dostęp do nowych technologii informacyjnych może doprowadzić do rozwoju programów kształcenia na odległość na obszarach, gdzie występuje niedobór nauczycieli, a także do rozwoju usług e-zdrowia, co może ułatwić zapobieganie wyludnianiu się obszarów górskich; apeluje o zaproponowanie przykładów dobrych praktyk, a także dzielenie się nimi, przyczyniając się tym samym do dywersyfikacji gospodarczej regionów górskich;

66. z zadowoleniem przyjmuje unijny system bonów na satelitarny szerokopasmowy dostęp do internetu, dzięki któremu połączenia satelitarne stanowią przydatną alternatywę dla obszarów z niewystarczającą infrastrukturą lub obszarów, które nie są przedmiotem zainteresowania inwestorów;

67. apeluje do Komisji, by podczas opracowywania strategii politycznych dotyczących dostępu do łączności szerokopasmowej wzięła pod uwagę brak infrastruktury i zainteresowania ze strony inwestorów wynikający z niskiej gęstości zaludnienia i oddalenia regionów górskich; wzywa Komisję do opracowania specjalnych strategii politycznych w celu zniwelowania przepaści cyfrowej w tych regionach, również przez konieczne inwestycje publiczne;

68. przypomina, że rozwój społeczno-gospodarczy regionów górskich, które w niektórych państwach członkowskich są również regionami oddalonymi, zależy od połączeń transportowych między nimi a innymi regionami w danym państwie lub w regionach transgranicznych; wzywa organy krajowe, aby we współpracy z Komisją ułatwiały realizację projektów dotyczących połączeń transportowych regionów górskich z głównymi krajowymi i transeuropejskimi drogami i korytarzami transportowymi, zwłaszcza projektów infrastruktury transportowej w ramach sieci TEN-T, z wykorzystaniem różnych unijnych funduszy i instrumentów finansowych, w tym inwestycji realizowanych przez EBI;

69. domaga się, by europejskie regiony górskie inwestowały z wykorzystaniem funduszy EFRROW w rozwój bardziej wydajnych i lepiej połączonych sieci kolejowych i tramwajowych;

o

o o

70. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji i Komitetowi Regionów, a także rządów oraz narodowym i regionalnym parlamentom państw członkowskich.
